

Witteveen+Bos
Van Twickelostraat 2
Postbus 233
7400 AE Deventer
0570 69 79 11
www.witteveenbos.nl

onderwerp geurvoorschriften rwzi's in het Activiteitenbesluit
project Activiteitenbesluit
opdrachtgever gemeente Raalte
projectcode RAT95-1
referentie RAT95-1/14-021.184
opgemaakt door ir. A.M. Schakel
goedgekeurd door ir. L.F.C. Steens
status definitief 02
datum opmaak 10 november 2014
bijlagen -

paraaf

aan	gemeente Raalte	A. Jansen
	waterschap Groot Salland	B. Geugien
kopie	Witteveen+Bos	L. Steens
		A. van Boheemen
		C. Vonk

Inleiding

De rwzi Raalte is een inrichting type B op grond van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit). Luchtvoorschriften in het Activiteitenbesluit voor de activiteit 'behandeling van stedelijk afvalwater', gaan in op geur. Bij communale rwzi's valt het hele zuiveringsproces in de waterlijn onder deze activiteit. Ook op slibindikking en mechanische ontwatering van slib in de sliblijn is het Activiteitenbesluit van toepassing.

Het onderwerp geur staat in artikel 3.5b van het Activiteitenbesluit. In het geval van rwzi Raalte is echter sprake van het overgangsrecht op grond van artikel 6.19b. Dit overgangsrecht is van toepassing op rwzi's opgericht en vergund voor 1 februari 1996 [ref. lid 1] en op benoemde geurgevoelige objecten die reeds aanwezig waren op het moment dat vergunning was verleend voordat het Activiteitenbesluit hierop van toepassing was (voor 1 januari 2011) [ref. lid 4].

Op verzoek van de gemeente Raalte en het Waterschap Groot Salland, wordt in bovenstaand kader in deze notitie ingegaan op de volgende vragen:

1. Welke geurnorm geldt in het geval er sprake is van 'een verandering van een zuiveringstechnisch werk'?
2. Wanneer is er sprake van 'een verandering van een zuiveringstechnisch werk'?
3. Wat gebeurt er in het geval van 'een verandering van een zuiveringstechnisch werk' met het overgangsrecht?

Ad 1. Welke geurnorm geldt bij ‘een verandering van een zuiveringstechnisch werk’?

Algemeen geldt in het geval van het overgangsrecht dat niet de normen genoemd in artikel 3.5b lid 1 en 2 gelden¹, maar dat de (ruimere) normen gelden van artikel 6.19b lid 2 en 3². Dit zijn dan de maximaal toelaatbare waarden voor de geurbelasting. Voor de toegestane geurbelasting kan echter ook een lagere waarde gelden. Dat volgt namelijk uit lid 5, dat aangeeft dat de geurbelasting niet mag toenemen bij een verandering³, ook al is die geurbelasting lager dan de normen van 6.19b lid 2 en 3. De norm mag dan dus niet ‘opgevuld’ worden; feitelijk is er sprake van een stand-still beginsel⁴.

De tekst van lid 5 van artikel 6.19b luidt: ‘Bij de **verandering** van een zuiveringstechnisch werk als bedoeld in het eerste en vierde lid is de **geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten** als gevolg van een zuiveringstechnisch werk **niet hoger dan de geurbelasting onmiddellijk voorafgaand aan de verandering**, tenzij de waarden, bedoeld in artikel 3.5b, eerste en tweede lid, niet worden overschreden’.

Omdat in dit lid 5 sprake is van *geurbelasting* en niet van specifieke waarden (c.q. normen), wordt dit door ons uitgelegd als de (berekende) geurbelasting (= geurimmissie) die samenhangt met de geuremissies⁵ van de vergunde/werkelijke activiteiten.

Voor de rwzi Raalte wordt de thans bestaande geurbelasting (van de vergunde/werkelijke activiteiten) weerspiegeld in de berekende geurcontouren die horen bij de laatste melding Activiteitenbesluit (d.d. 18-01-2014). Dit betekent dat bij de geurgevoelige objecten rondom de rwzi deze berekende geurbelasting ná een eventuele verandering van de RWZI niet mag toenemen.

Voor de nieuwe ontwikkelingslocatie (Nieuw Tijenraan 1B) is geen bestaande geurbelasting aan de orde. De rwzi moet op die locatie dan ook tenminste voldoen aan de normen van 6.19b lid 2 en 3. In dit geval betekent dat maximaal 1,5 ou_E/m³ als 98-percentiel⁶.

Ad 2. Wanneer is sprake van een verandering van een zuiveringstechnisch werk?

In het kader van geur dient elke verandering van geuremissie (verplaatsen van emissiepunten; verwijderen, behandelen of toevoegen van geurbronnen; etc.) onderzocht te worden op het effect op de geurbelasting. Voor het toetsen gaat het echter alleen om verandering van de geurbelasting⁷.

¹ In artikel 3.5b is aangegeven dat de geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten maximaal 0,5 ou_E/m³ als 98-percentiel mag bedragen. Een hogere geurbelasting tot maximaal 1 ou_E/m³ als 98-percentiel is toegestaan bij geurgevoelige objecten op een gezonde industrieterrein; een bedrijventerrein of buiten de bebouwde kom.

² Deze normen, in vergelijking met artikel 3.5b, zijn respectievelijk 1,5 en 3,5 ou_E/m³ als 98-percentiel.

³ Zie tekst op de website van InfoMil onder ‘Luchtvoorschriften voor behandeling van stedelijk afvalwater’.

⁴ Om te toetsen of de geurbelasting niet toeneemt, kan het niet anders zijn dan dat bij een aanvraag niet alleen de nieuwe maar ook de oude geurcontouren in beeld moeten worden gebracht (waarbij de oude contour dan met huidige inzichten (NNM) met terugwerkende kracht wordt bepaald, en niet de ooit met LTFD berekende contour is). Tenzij reeds voldaan wordt aan de waarden in artikel 3.5b, eerste en tweede lid.

⁵ De emissies moeten zijn vastgesteld door gebruik te maken van de emissiefactoren in bijlage 5 van de Activiteitenregeling. In de Activiteitenregeling is geen mogelijkheid opgenomen om met andere emissiefactoren (bijv. op basis van metingen) te rekenen.

⁶ Vanuit het perspectief van de nieuwe ontwikkelingslocatie (Nieuw Tijenraan 1B) geldt overigens (wel) de afweging voor een nieuwe situatie, vanwege een goede ruimtelijke ordening (geen nieuwe hinder), in welk geval het afwegingsgebied in beginsel 0,5 tot 1,0 ou_E/m³ bedraagt.

⁷ Bij het verkleinen van geurbronnen is het overigens evident dat de geurbelasting afneemt en is een immissieberekening niet persé nodig.

Bij een verandering die invloed heeft op de geuremissie, is er een aantal situaties:

a. Wijziging/verandering:

Het referentiepunt vanuit het overgangsrecht art. 6.19.b lid 5 blijft de geurbelasting onmiddellijk voorafgaand aan de verandering. In artikel 1.17 lid 1 van het Activiteitenbesluit is vermeld dat een beschrijving moet worden toegevoegd hoe invulling wordt gegeven aan 3.5b en 3.5d. Een beschrijving die aangeeft dat de verandering geen effect heeft op de geurbelasting van de inrichting is dan ook voldoende¹.

b. Revisievergunning/wijziging vergunning:

Indien een aantal wijzigingen (waaronder wijzigingen die van invloed zijn op de geuremissie) ervoor zorgen dat de inrichting vergunningplichtig wordt, dient een nieuwe vergunning te worden aangevraagd. De geurnormen uit het Activiteitenbesluit, inclusief het overgangsrecht, blijven echter van toepassing op een vergunningplichtige inrichting. Ook dan geldt daarna weer het overgangsrecht art. 6.19.b. Immers het oorspronkelijk werk is nog steeds opgericht voor 1 februari 1996. Alleen indien het een zeer ingrijpende wijziging betreft, kan eventueel sprake zijn van nieuwe inrichting (zie hierna onder c.). Het principe van het overgangsrecht art. 6.19.b lid 5 blijft gewoon doorwerken: steeds zal de geurbelasting onmiddellijk voorafgaand aan de verandering het ijkpunt zijn.

c. Ingrijpende verandering:

Analoog aan de systematiek in het verleden, is bij een ingrijpende verandering (bijvoorbeeld complete herbouw, of forse toename van de capaciteit, zoals een verdubbeling) vaak wel sprake van een nieuwe situatie². O.i. kan dan geen gebruik meer worden gemaakt van de 'bestaande situatie', c.q. van het overgangsrecht. Artikel 3.5b, eerste en tweede lid, is dan van toepassing. Dit is overigens niet juridisch verankerd in het Activiteitenbesluit.

Ad 3. Wat gebeurt er in het geval van 'een verandering van een zuiveringstechnisch werk' met het overgangsrecht?

Het principe van het overgangsrecht art. 6.19.b lid 5 blijft voor rwzi's opgericht voor 1996 gewoon doorwerken: steeds zal de geurbelasting onmiddellijk voorafgaand aan de verandering³ het ijkpunt zijn om de nieuwe geurbelasting mee te vergelijken.

Zo kan een geurcontour in de loop van jaren nooit meer toenemen, maar wel steeds iets afnemen, totdat de waarden bedoeld in artikel 3.5b, eerste en tweede lid, zijn bereikt; dan is een verdere afname niet meer vereist.

¹ Het volstaat dan bijvoorbeeld om alleen aan te tonen dat de geuremissie niet toeneemt, dan wel afneemt. Een berekening van de geurbelasting (immissie) is dan niet nodig. Dit kan wel nodig zijn, indien bijvoorbeeld de locaties van de bronnen wijzigen en die bronnen daardoor dichterbij geurgevoelige objecten komen te liggen.

² Bij een uitbreiding met een extra zuiveringsstap, om bijvoorbeeld aan strengere lozingsnormen te voldoen, is o.i. geen sprake van een ingrijpende verandering en geldt nog steeds het overgangsrecht.

³ Voor de volledigheid: dit hoeft dus niet hetzelfde te zijn als de emissies / belasting van de vergunde activiteiten. Indien wijzigingen zijn doorgevoerd, zonder dat daarvoor vergunningen zijn aangevraagd, kan het dus zo zijn dat de geurbelasting als ijkpunt voor de verandering anders is dan de geurbelasting die gepaard gaat met de vergunde activiteiten.